

نقش مدّاحی اهل بیت علیهم‌السلام در نبرد فرهنگی و گسترش فرهنگ مقاومت

هر هیئت یک هستهٔ مقاومت

سرمقاله

در شرایط کنونی، پدیده مدّاحی چگونه می‌تواند مفاهیم مرتبط با ایدهٔ مقاومت و پایداری را تقویت کند؟ در روزگاری که جنگ روایت‌ها و نبرد اراده‌ها بیش از هر زمان دیگری تعیین‌کننده سرنوشت ملت‌ها شده است، توجه به «عناصر اثرگذار بر ذهن‌ها، دل‌ها و افکار عمومی» اهمیتی دوچندان پیدا می‌کند. رهبر شهید انقلاب در بیانات بیستم آذرماه ۱۴۰۴ خطاب به مدّاحان، با نگاهی راهبردی، بر شناسایی و تقویت همین عوامل اثرگذار تأکید کردند و در این میان، از «مدّاحی اهل بیت علیهم‌السلام» به‌عنوان یکی از عناصر مهم و جریان‌ساز یاد کردند؛ پدیده‌ای که اگر درست فهم شود، می‌تواند هر هیئت را به یک «هسته مقاومت» تبدیل کند.

در میانه‌ی جنگ روایت‌ها، آن‌جا که رسانه‌های پر قدرت جهانی می‌کوشند هویت و اراده ملت‌ها را درگون کنند، برخی پدیده‌های ریشه‌دار فرهنگی هنوز توان ایستادگی و حتی پیشروی دارند. مدّاحی اهل بیت علیهم‌السلام از جمله همین پدیده‌هاست؛ مدّاحی رسانه‌ای عمیق و اثرگذار است که می‌تواند فرهنگ مقاومت را بازتولید و تقویت کند. اگر روزی تصور می‌شد مقاومت تنها در میدان نظامی معنا دارد، امروز روشن است که قلب این نبرد، فرهنگی و ادراکی است؛ و هیئت، یکی از قرارگاه‌های اصلی این میدان است.

مدّاحی رسانه‌ای زنده، پویا و ریشه‌دار در تاریخ تشیع است. رسانه‌ای که از دل مردم برخاسته، با زبان مردم سخن می‌گوید و به‌واسطه پیوند عاطفی عمیق با اهل بیت علیهم‌السلام، قدرت نفوذ بالایی در لایه‌های مختلف جامعه دارد. همین ویژگی، مدّاحی را به بستری مناسب برای انتقال مفاهیم بلند مقاومت و پایداری در برابر فشار دشمن تبدیل کرده است.

مدّاحی از دل تاریخ شیعه برآمده؛ تاریخی آمیخته با ظلم‌ستیزی، عدالت‌خواهی، ایثار و ایستادگی. همین پیوند عمیق تاریخی است که به مدّاحی قدرت می‌دهد تا مفاهیم مقاومت را در قالب عاطفه، معنا و هویت منتقل کند. اما نخستین پرسش جدی این است: مدّاحی امروز، چقدر با این ظرفیت تاریخی و تمدنی فاصله گرفته یا به آن نزدیک شده است؟ پاسخ به این پرسش، بدون آسیب‌شناسی ممکن نیست. اگر بخواهیم از ظرفیت مدّاحی در گسترش فرهنگ مقاومت سخن بگوییم، ناگزیر باید نگاهی آسیب‌شناسانه به وضعیت موجود آن داشته باشیم.

نخستین و اساسی‌ترین عنصر در این پدیده، خود مدّاح است. مدّاح اهل بیت علیهم‌السلام مدعی معرفت به اهل بیت علیهم‌السلام و ناقل پیام و سیره ایشان است. طبیعی است که اگر میان گفتار و کردار او فاصله‌ای جدی وجود داشته باشد، پیام مدّاحی نیز دچار تزلزل می‌شود. همان‌گونه که شهید مطهری هشدار می‌داد، کسی که خود صالح نیست، اگر در جایگاه اصلاح‌دیگران بنشیند، نه تنها اصلاح‌گر نخواهد بود، بلکه به فساد دامن می‌زند. در گذشته، تربیت مدّاحان مسیری تدریجی و عمیق داشت. مدّاحان معمولاً زیر نظر استادانی رشد می‌کردند که اهل عبادت، تقوا و واجهت اجتماعی بودند. امروز اما با گسترش کمی هیئات و تربیون‌ها، این خطر وجود دارد که تربیت معنوی و شخصیتی مدّاحان به حاشیه رانده شود. اگر مدّاح نتواند در حداقل‌های اخلاقی و رفتاری الگو باشد، چگونه می‌تواند پرچمدار مفاهیمی چون ایثار، ایستادگی، عدالت‌خواهی و ظلم‌ستیزی شود؟ پس از شخصیت مدّاح، نوبت به هنر مدّاحی می‌رسد؛ هنری که شامل انتخاب سبک، نوا و شعر است. تاریخ

نشان داده است که شعر و موسیقی، از مؤثرترین ابزارهای انتقال پیام بوده‌اند. دلیل حضور شاعران در دربار پادشاهان نیز همین قدرت نفوذ کلام و وزن بود. در روزگار ما، نمونه روشن این تأثیرگذاری را در پدیده‌هایی چون «سلام فرمانده» دیدیم؛ سرودی که با تکیه بر روح مدّاحی، توانست فراتر از مرزها و زبان‌ها، پیام خود را منتقل کند و به یک خاطره جمعی تبدیل شود.

با این حال، استفاده از هر نوا و هر سبک، بدون توجه به شأن مدّاحی اهل بیت علیهم‌السلام، خطایی راهبردی است. همان‌گونه که در متون فقهی نیز تأکید شده، لحن و آهنگ حامل معناست و نمی‌توان پیام مقدس را با قالب‌های ناسازگار منتقل کرد. شعر نیز باید از نظر محتوا، ادب و عمق، در خور اهل بیت علیهم‌السلام باشد. اشعار محتشم کاشانی نمونه‌ای درخشان از این توازن‌اند؛ مرثیه‌ای که در اوج سوز و حماسه، شأن امام را حفظ می‌کند و مخاطب را به تفکر و تأثر توأم می‌کشانند. اما پیوند مدّاحی و مقاومت، تنها در سطح زیبایی‌شناسی یا احساسات باقی نمی‌ماند. رهبر انقلاب با طرح مفهوم «ادبیات مقاومت ملی»، مدّاحی را به‌عنوان یکی از پایگاه‌های اصلی این ادبیات معرفی کردند. مقاومت، آن‌گونه که ایشان تعریف می‌کنند، یعنی تاب‌آوری در برابر فشاری که دشمن برای تحمیل تسلیم وارد می‌کند. این مفهوم، محدود به میدان جنگ نظامی نیست؛ بلکه همه عرصه‌های زندگی اجتماعی، فرهنگی و هویتی را دربرمی‌گیرد. تجربه دفاع مقدس نشان داد که مدّاحی چگونه می‌تواند روحیه زمنندگان را در شب عملیات دگرگون کند. نوحه‌ها و مرثی‌ان آن دوران، موتور محرک شجاعت و ایستادگی به‌شمار می‌رفتند. در تحولات

سال‌های اخیر و حتی در مقاطع بحرانی کوتاه‌مدت، بار دیگر شاهد بودیم که مدّاحی چگونه می‌تواند فضای عمومی جامعه را از اضطراب به حماسه تبدیل کند. امروز جبهه مقاومت دیگر محدود به جغرافیای خاصی نیست. نمادهایی چون چغیّه، از مرزهای منطقه عبور کرده و به دانشگاه‌های غربی رسیده‌اند. این یعنی پیام مقاومت، جهانی شده است. در چنین شرایطی، مدّاحی می‌تواند با حفظ اصالت خود، به‌زیبانی جهانی برای دعوت به عدالت‌خواهی و ظلم‌ستیزی تبدیل شود؛ زبانی که از دل تاریخ شیعه برمی‌خیزد، اما افق آینده را ترسیم می‌کند.

رهبر شهید انقلاب از عبور از «دفاع فرهنگی» و ورود به «هجوم فرهنگی» سخن گفته‌اند. این یعنی زمان آن رسیده که از نقاط ضعف دشمن -از جمله رسوایی‌های اخلاقی و دروغ حقوق بشر- سخن گفته شود. مدّاحی، با زبان عاطفه و معنا، می‌تواند این کار را انجام دهد. اگر مدّاحی بر پایه شخصیت سالم، هنر اصیل، شعر درخور و پیام آگاهانه استوار شود، هر هیئت می‌تواند یک هسته مقاومت باشد. هیئت‌ها اگر رسالت خود را درست بشناسند، می‌توانند بیش از هر نهاد دیگری در تربیت نسل جوان و تقویت هویت مقاوم نقش آفرین باشند. هیئت، به‌درستی «کارخانه انسان‌سازی» نام گرفته است؛ جایی که دل‌های گوناگون، حتی آنان که فاصله‌ای با ظاهر دینی دارند، فرصت بازگشت و رشد پیدا می‌کنند. اگر این ظرفیت با حکمت، سعه‌صدر و بصیرت همراه شود، مدّاحی اهل بیت علیهم‌السلام می‌تواند همچنان به‌عنوان یکی از ستون‌های اصلی فرهنگ مقاومت در جامعه ایرانی و فراتر از آن، نقش آفرینی کند. ■

 <p>سخنی با</p>	<p> امسال، اولین محرمی ست که بدون حضورش وارد آن می‌شویم. دیگر نه خبری از حضور غافلگیرانه شب عاشورا ست و نه خبری از اشک‌های شوق آن شب. حالا هرچه هست، فقط اشک حسرت و دل‌تنگی است که جاری می‌شود. حالا دیگر کربلا </p>	<p> برایمان به تصویر کشیده شده است؛ روز دهم، لبانی تشنه... حالا همه حسینه‌ها، حسینه امام خمینی (ره) و همه دل‌ها، بیت آقا ست. این، اولین محرمی ست که آقا پیش از باب و در کربلا ست. سلام ما را به شاه عطشان برسان، ای کشته روز دهم. </p>	<p> آخرین صحبت یک هموطن ایرانی خطاب به رهبر شهید انقلاب اسلامی </p>
--	--	--	--

آخرین خبر

پیام رهبر انقلاب درباره تفاهم نامه ایران و آمریکا

در پی انتشار خبر امضای تفاهم‌نامه میان رؤسای جمهور ایران و آمریکا، پیام رهبر انقلاب اسلامی منتشر شد. متن کامل پیام به شرح زیر است:
 مَلّت پرشور و باوفا ی ایران. همان‌گونه که مطلع شدید، تفاهم‌نامه‌ای بین رئیس جمهوران ایران و آمریکا امضا شد. در مسیر رسیدن به این مرحله، مسئولین امر، از سر دلسوزی و باحُسن نظر، تلاش‌های زیادی را به‌عمل آوردند و البته این رئیس جمهور آمریکا بود که از روی استیصال، از انواع اهرم‌ها برای این امر استفاده می‌کرد. بنده علی‌الاصول، نظر دیگری داشتم ولی از باب تعهّدی که رئیس جمهور محترم به‌عنوان رئیس شورای عالی امنیت ملی از طرف خود و سایر اعضا در پاسداشت حقوق مَلّت ایران و جبهه مقاومت به بنده دادند و تصریح به قبول مسئولیت آن نمودند، اجازه‌ی آن را صادر نمودم. ایشان همچنین تصریح کرده‌اند که اگر طرف آمریکایی بخواهد زیاده‌خواهی کند زیر بار آن نخواهند رفت. از این لحظه، ما یعنی شما ملت سرفراز و این خادم ناچیز، منتظر تحقق شروط گفته‌شده خواهیم بود. اما بدیهی است مذاکرات حضوری که در آینده برقرار خواهد شد، به معنی پذیرش نظر دشمن نخواهد بود. امیدواریم که دعای خیر سرورمان علیهم‌السلام انواع نصرت‌ها و فتوحات، برای مَلّت باشرف ایران به ارمغان آورد. ۲۸ خرداد ۱۴۰۵

قاب

تصویر تازه منتشرشده‌ای از درهم کوبیده شدن کمپ بوهرینگ کویت، توسط جنگنده‌های F-5 نیروی هوایی ارتش در روزهای نخست جنگ تحمیلی سوم

جنگنده‌های F-5 تا بگر ۲ نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در روزهای نخست جنگ تحمیلی سوم، با اجرای عملیاتی کم‌سابقه، ۸ نقطه مهم و راهبردی کمپ بوهرینگ کویت، محل استقرار نیروها و تجهیزات آمریکایی، را هدف قرار دادند. تصویر پیش‌رو، لحظه هدف قرار گرفتن این اهداف استراتژیک را نشان می‌دهد.

اعتراف

سرنوشت یک توهم خطرناک

امضای تفاهم‌نامه ۱۴ بندی میان ایران و آمریکا با واکنش‌های تندی در آمریکا مواجه شده است. صرف‌نظر از جزئیات و بندهای این یادداشت تفاهم، یک واقعیت مهم آشکار شد: توهم خطرناک (تحمیل اراده از طریق جنگ) بار دیگر در برابر اراده یک ملت بزرگ و مقتدر شکست خورد. بسیاری از سیاستمداران و تحلیلگران آمریکایی به این شکست اذعان کرده‌اند. سوزان رایس، مشاور امنیت ملی اسبق آمریکا، این توافق را «سند تسلیم» و نتیجه یک فاجعه راهبردی توصیف کرده است. تا کر کارلسون، مجری مطرح آمریکایی، نیز پارافتر گذاشته‌و آن را نشانه‌ای از افول توان آمریکا برای تحمیل خواسته‌های خود بر دیگران دانسته است. در همین حال، چهره‌هایی چون نیکو هیلی، مایک پنس، تد کروزر و کریس مورفی، با وجود اختلافات سیاسی عمیق، در یک نکته مشترک‌اند: مفاد تفاهم‌نامه نشان می‌دهد آمریکا به اهدافی که برای این جنگ و فشارها ترسیم کرده بود، دست نیافته است. حتی منتقدان دموکرات و جمهوری خواه ترامپ نیز اذعان دارند که نتیجه نهایی با وعده‌های اولیه فاصله‌ای چشمگیر دارد. در مجموع، بررسی واکنش‌ها به این تفاهم‌نامه در آمریکا نشان‌دهنده این است که سیاست‌تجاوز و فشار، در نهایت در برابر مقاومت ملت‌ها به بن بست می‌رسد.